KRTINA pri DOmžalah , Viščevo znamenje

V znamenju gotski kip M.b.z Detetom. Les. V= 92 cm.

Spodaj zalomljen prehod gub. Šibko uho ob levem kolenu. Prsi lahno nakazane. Zelo ploskovito. Lasje najbrž nekoliko predelani, zato kodri dovolj nelogični. Jezusova desna roka nova, prav tako leva noga. in leva dlan. Zadaj kip izvotljen. Obraz malo spominja na "škofjeloške".

Splošni vtis precej ploskovit. Ca 148C? Nekoliko moti pri dataciji le nekam degenerirano "uho".

Cevc, Zap.XXVI, 5.5.60,str.5

KRTINA

Gotska freska poslednje sodbe iz srede 15. stol. delo Janeza Ljubljanske=
ga.

Janez Veider, Pod Grintavci I.,št.11, 16.5.
1940

"Marija v naši umetnosti",str.2

Za Marijinim oltarjem so v spodnjem delu freske svetnic. Na sev. steni rojstvo in sv.trije kralji, na juž. poslednja sodba.Figura z "naročjem" ima glavo samo deloma ohranjeno,ši=rokausta,od desne roke se vidi člo=veški ali opičji prst, mogoče opica ali kozel, zdi se da se vidi dolgo viseče uho.V culi naročja, ki jo ima obešeno okrog vratu so živalske glave v sredi kronan lev, okrog pes svinje, zelo majhen sarkofag ali podobno in druge živali.Kolorit: rdeča prevladuje, ozadje Jezusove mandorle plavo , prav takoobleki g rnjih dveh angelov, rdeči Jezusov

plašč imazeleno podšivko. Jezus kaže rane, desna blagoslavlja, leva ima stegnje=
ne prste.Apost li ra noliki v gestah, posebn dober Peter. Njegov plašč in
plašč vis-a -visaumazano lila z rdečo podšivko. Ostali oblečeni zeleno-rdeče
belo.Marija oblečena v lila suknjo, rdeč plašč z rdečo podšivko, na glavi belo
rečo. Janez oblečen v kožo kopitarjev. Na levi vstajajo pogubljeni, ki s po=
krivanjem obrazov in drugače izražajo svojo grozo. Vmes hudiči, ki jih že gra=
bijo.Nebo, obzidno poslopje, ki se odpira z gotskim lokom s papeževo tiaro in
ključi. Gosta množica je naznačena s krogi , ki se pokrivajo.V peklu mnogo pri
zorov mučenja, sijajni fa tastični tipi hudičev, kralj, papež, škof in menih
so na čelu pogubljenih. Hudič nosi ženo za noge obešeno čez rame, drugileži v
ospredju naga.Marijin obraz in gubanje, pokrivalo, sorodno Mariji na Podzidu.
Tudi gube obleke pri desnem prvem apostolu in pri Mariji sorodne Podzidu ni
izključno da je isti mojster.

Severna stena: Rojstvo. Perspektivično tlakovan prostor z leseno štalico in
deskasto ograjo v ozadju. V 1 vem delu štalica, vol in osel, desni, ki je samo
streha na oporah je pomaknjen v diagonalo proti sredi. Na desni v ozadju sedi
v bledo lilastem plašču s palico v roki in kapo na glavi - Jožef.Na leseni
klopi z odprtim hrbtiščem lepa bradata glava. Na desni v kotu kištica z ne=
razločnim predmetom, Marija kleči v sredi, modra suknja, bel plašč z rdečo
podšivko, lasje ji padajo na rame, roke prekrižane na prsih. Plašč je z veliko
esto guban, posebno v ospredju, po načino mojstra E.S.Na levi klečijo 3 an=
geli in molijo.Sinje, lila in rdeče so oblečeni.Proga, ki deli gornjo od

spodnje slike ima belo simetrično listno trto na rjavem ozadju. Slika 3 kraljev na levi in desni okrnjena. Namdesni pod streho sedi v belem rdečem podšitem plašču Marija z nagim detetom v naročju. Dete steza roke naprej. ~~Dete steza roko naprej~~ .Pred njim kleči v zelenem, rdeče patroniranem plašču stari kralj s škatljico z darom. Z njim paž s krono. Okrog in za njim več oseb v čeladah in drugih pokrivalih, ki tvorijo množico. Na bregu zadaj dve majhni figurici, bržkone pastirji, eden drži roko nad očmi, ter opazuje zvezdo, drugi ima kol v rokah in sedi. Nekoliko na levo razsedlan bel konj, za njim 2 figuri. Konj se obrača z glavo v ospredje. Za njim drug bel konj z jezdecem v zelenei opravi obrnjen čisto nazaj. Ze bolj na levo v spodnjem, zgo njem delu uničen kralj na belem konju. Obleka kralja je bogato patronirana, rdeče na belem polju. Za njim prednji in spodnji del tretjega jezdeca, mogoče kralja. Med obema se vidijo glave, spredaj dva mlada trobentača, na levi dalje 2 na kamelah. V ozadju so griči z utrjenimi gradovi, obzidji, skalami. Na enem bregu rdeča majhna figurica. V ospredju čisto ob robu na levi dva tekajoča psa, na desno na zadnjici sedeč bel bel pes in v diagonalo proti levi korakajoč rdeče oblečen z belo kapico lovec, streljajoč z lokom. V tipu glav spominjajo, marsikaj na mojstra iz Mač, tudi človeško naivne glave konj spominjajo nanj.

Čas vsekakor istočasen.

Arhitektura istega tipa, kakor Škofje Loka, 10 slokih stebrov brez kapitelov(8kotni) z okroglimi bazami, nosijo križnat obok pravokotne dvorane. Ob stenah slone rebra na geometričnih konzolah. Sklepniki so največ znane pozno

gotske rože. Dvakrat zvezda nad gl.oltarjem, od stiliziranih oblakov obdana roža. Trije ščitki, dva gladka, eden ima venstoječo progo čez. V vrsti pred korom trij je dobri reljefi. Svetnik do prs s krono na glavi, dolgi lasje. Golobrad svetnik v meniški kuti s knjigo v levi, ključi v desni. Svetnik v meniški kuti s tonzuro kot oni drži nerazločen predmet, v levi knjiga. Nad korom še en gladek sklepnik. Figuralni sklepniki izborni, sreda do 2.pol.15.stol. Slike ni potreba, da so starejše od arhitekture. Arkade pred vel.oltarjem nosita dve figuralni konzoli, zelo primitivnega dela. Na sev. bradat in muštačasta moška glava, na juž. s turbanom ovita ženska glava z ruto po nunsko zavezano okrog brade. Naravnost odlični deli primitivnega sloga.

Mogoče da je slučaj seldeči, da sta učitelj in učenec izvršila to delo. Učitelj sev. steno, učenec juž. steno. Na severni sorodnstvo z Mačami, očividno a vseeno nekam bolj napredno, na juž. (posl.sodba) sorodnost s Podzidom očividna. Motivi mojstra E.S. skupni.

Stele, LXXXIII, 4.5.1933, str.25-30.

Zvonikova streha večkrat preluknjana, skalice. Ostrešje je dobro, mogoče malo ojačiti. Zamaka, delo nujno.

Cerkev: pravokotna ladja tloris. Vhodi novejšega datuma. Na vsh. strani prizidana zakristija, tam zazidano 2 gotski okni, dvorana s slokimi stebri. Obok pozneje kot freske, ki so deloma zakrite pod loki. Sledovi fresk tudi izven odkritega okvira. Dalje posebno za juž. oltarjem in ob njem. Na levi viden stolp s cinami, mogoče emblem sv. Barbare. Na desni viden del ženske svetnice z lepo spleteni ob levem ušesu doli visečo kito.

Kolorit lila, rdeč, zelen in rumen.

KRTINA - p.c.sv. ~~Mohorja in Fortunata~~ Lenarta.

Tudi ob sev. oltarju pod belež em ostanki fresk. Pod streho ni ometanega zidu. Na sev. steni lep barocen oltar okr. 1700. Na vrhu gotski reljef Kristusa, ki kaže rane. Ob njem pa ena ženska in ena bradata moška figura.
Lep slikan antependij. Zunaj okoli cerkve taborsko obzidje s strelicami. Čas postanka slik sr. oz. 2. pol. 15. stol. Postanek svoda 1. pol. 16. stol.

Stele, XVI, 27.6.1923, str. 29-30.

Na sev. in juž. steni v 2 polju od vsh. po ena slika.
Na sev. steni: Luneta zase Kr. rojstvo. S podnji del: Pohod sv. 3 kraljev.
Sev. stena: med obema pasovoma ornamentalen trak, bel vzorec na črnem dnu.
V luneti zakriva vse ozadje koliba, deloma je videti nad ograji podobno leseno zadnjo steno, nebo. Na levi nad jaslicami, v katerih leži pop. stegnjem paralelno s slik. ploskvijo nag Jezus, glavi osla in vola. Pri jaslicah, ki so podobne lesenemu koritu kleče 3 angeli, roke v molitvi sklenjene. Zadnjega se vidi samo zgornji del ven iz jaslic obrnjenega obraza. Vsi imajo rumene lase. Drugi je rdeče obleče, tretji svetlo višnjevo. Peroti zunaj rdeče, spodaj zelene. Kleče. Na sredi scene kleči 1/3 na levo stran obrnjena Marija, roke prekrižane na prsih. Videti je modra spodnja obleka. Plašč je bel, notri rdeč. Lasje rumeni, padajo daleč po ramenih, nimb sinje barve. Za njo na desni sedi na klopi sv. Jožef , bradat(rjavabrada in lasje), palico v levi, obleka in pokrivalo lila, bledo vijoličasto, Spodnji del: sv.3. kralji. Ozadje hribovita pokrajina, zelena trava. Na vseh hribih kasteli, kot da se skoro skup drže. Sem in tja na bregovih majhni ljudje, ki gledajo pohod.
V sprednjem delu paralel s slik. ploskivjo gredo sv. 3. kralji.
Od desne: videti je še en del(obraza, čisto krajček) sedešče Madone z nagim detetom v naročju. Pred njo kleči stari kralj v zelenem z rjavim brokatnim vzorcem posejanim plaščem odet. Plešast, bradar, čisto profil, jako karakter. s svojim velikim nosom, ki Kristusu daruje zlato skrinjico.
Za njim paž rdeče oblečen, drži zlato krono v roki, notranji del sinje, Zelena kapa ~~xxxxxxxx~~ leži poleg njega. Več drugih z rdečimi in zelenimi pokrivalj
Eden na konju se obrača ravno za kraljem iz slike ven.

Ob 2 kralja se vidi samo konj, belec in spodnji del njegove rumene z rjavim vzorcem posejane s kožuhovino obrobljene obleke. Poleg njega 2 glavi piskačev z godali, za temi glave konj in druge človeške glave.
Za tem konjem se vidi še prednji del(spodnji, ker je slika čez sredo pokončana) nekega konja z jezdecem.
Ob konjih teko psički in en človek(hrbet kaže) 1/2 v sliko obrnjen strelja z lokom(Mače)
Slika močno opraskana, konture trne in določne,notranje modelacije lahke in v isti barvi.
Juž.stena:Najvišje gori na prostoru s posebnim tlakom, ki je poleg tega od spodnje scene oddeljen še po skodranih belih sinje šatiranih oblakih, sedi v sredi od mandorle obdan na mavrici, pod nogami zemeljska kroglja, Kristus v rdečem zeleno podšitem plašču in kaže svoje rane. Bel križni nimb v rumenem okroglem Črni rjavi lasje in brada. Ozadje sinje. Ob njem na oben straneh v polkrogu po 6 ~~angeljev~~ apostolov v zelenih rdeče vijoličastih oblekah. Na levi popolnoma ohranjeni 4 zadnji, zadnja dva pokončana, od predzadnjega se vidi glava in spodnji del, zadnjega samo spodnji del.
Na desni samo 1 dobro ohranjen, od drugih samo spodnji del.Na vsaki strani nad apostoli po 2 angela, ki nosita orodje Kr. trpljenja.
V drugem pasu: najbolj na levo s odaj se vidi zgornji del stavbe s stolpom. Na stolpu in cerkvi bela zastavica z rdečim križem. Pri oknih se vidi kronana ženska in ena moška glava. Potem je bel okrogel zid v katerem se vidi dolga stavba- bazilikalna, pokopališče, kjer iz grobov vstajajo nagi mrliči.
Na sredi tega pasu klečita oba v 1/2 profilu k sredi obrnjena Marija na levi in sv. Janez na desni. Marija v vijoličasti spodnji obleki, rdečem zeleno podšitem plašču, belo pokrivalo. Roke v molitvi, sv. Janez v rjavi raševini, dolgi lasje in brada.
Na desni zopet vstajenje, kjer gospodarijo med vstalimi hudiči.
Spodnji del(pas):leva polovica: nebo obdano z obzidjem v katerem so gotska okna. Ozadje gotski masswerk. Velik porta vodi notri. Velika množica vseh sta=

nov, vsi mladi. Ozadja kar polkrožno, samo prednja vrsta je izpe
ljana. Nad temi grb papeža, dva križajoča se ključa, nad kri=
žiščem tiara.
Desna polovica: pekel. Veliko odprto žrelo, ki ima zgorja 2 nosnici in 2 oči
sploh cel spodnji del obraza. Notri ima hudič z verigo zvezane duše vseh stanov
Hudiči jih mučijo in straše. Naga telesa, samo konture, modelacije skoraj nič
V nebesh sprejemajo angeli oblečene duše pri vhodu. Duše v peklu so nage.
Stele, CIII, 26.9.1911, str.32-36.

Filiale Artina ist eine dreischiffige Hallenkirche ohne Chor. Die Ostwand hat drei jetzt vermauerte Fenster, die übrigen sind neu. Die Pfeiler mit runder profilirter Basis ohne Capitäl. die Rippen und Consolen an den Langwänden, mesit meist Masken, sind aus Tuffstein. Der Boden der Kirche war ursprünglich ohne Erhöhung vor dem Haupt - Altar. Denn das neue, um zwei Stufen erhöhte Stein= plattenpflaster deckt die Basen der Pfeiler genau um seine Erhöhung zu. Es ist demnach naheliegend zu schliessen, dass auch ein Chor porjectirt war, der abernicht zur Ausführung kam un das Schiff provisorisch mit der Querwand ge= schlossen wurde. Das Westthor hat Eselrücken, die Seitenthore haben einfachen Spitzbogen(Fig.4.)
Der Thurm steht frei an der Nordseite der Kirche, hat grosse Schallfenster, in zweien auch die Teilungssäule mit Kämpfer, in zweien herausgeschlagen. Um Kirche und Thurm ist eine 3m hohe Mauer mit Schiessscharten geführt. Der Platz war ein Tabor, ein befestigter Zufluchtsort zum Schutz vor Türken - Einfällen, wo= zu er sich durch die Lage auf einer isolirter Hügelkuppe gut eignete.
Bemalt sind die Ostwand, die Nord - und Südwand bis zum zweiten Fesnter von ersterer aus gezählt. An den Langwänden ist zwischen den beiden Fesntern je ein grosses Bild, in Abteilungen ganz, an der Ostwand teilweise blossgelegt, indem der Hauptaltar eine grosse Fläche verdeckt. Das Bild an der nördlichen Seite stellt in der unteren Abteilung ca 4m hoch den Aufzug der heil. drei Könige zu Pferde mit Gefolge dar, rechts vom Beschauer Maria mit dem Kinde, nur zur Häl=

fte sichtbar . Die Einrahmung, ein patronirtes Ornament - Band, ist unten und oben erhalten, die verticale an den Seiten durch den Umbau der Fenster verschwunden. Links nimmt auch die Kanzel etwas vom Bilde weg. Den Hintergrund im Gemälde bilden Baulichkeiten. In der oberen Abteilung, die bis zum Gewölbe=anfang reicht, Madonna, knieend vor dem Christkinde anbetende Engel, rechts heil.Joseph, im Grunde ien Holzdach. Die Figuren haben 2/3 Lebensgrösse. Das Bild zwischen der Console und dem Fenster links ist fast ganz ruinirt, erchts erkennt man noch die Darstellung von Maria Heimsuchung,

An der Südwand zu oberst Christus in den Mandorla, daneben Engel, etwas tiefer männliche Heilige. Figuren ~~kaum~~ gut halb lebensgross. Die zweite Abteilung enthält in der Mitte Maria mit Johannes dem Täufer, rechts(vom Beschauer) die Auferste=hung der Bösen, links der Guten. In der untersten Abteilung in der Mitte der heil.Petrus geleitet die Seligen zur Himmelspforte, einer weiblichen Gestalt di die Hand reichend, rechts ein fratzenhafter Höllenrachen alsUmrahmung von nack=ten Verdammten. Bei einigen ist ihr irdischer Stand durch die Kopfbedeckung bezeichnet, unter andern ein Papst und ein Bischof. Links der Aufenthalt der Seligen in ruhigen Stellungen, während die Verdammten ein wahres Gewimmel dar=stellen. Im Nackten ist alles Indecente vermieden. Figuren in halber Lebensgrös=se. Ein Stück des bemalten bis 3 bis 4m dicken Verputzes ist von dem letztgenan=nten Bilde abgefallen und es kommt der untere solide mit dem Spitzhammer behan=delte Verputz zum Vorschein.

Beim Entfernen der Tünche wurde viele, nicht eben nothwendige Kratzer gemacht, die Tünche hastet noch in zahlreichen kleinen Flecken an, doch hat man eine klare Übersicht der Bilder. Die Malerei ist auf sehr glattem Verputz dünn, aqua=rellartig aufgetragen, die Umrisse und Einzeichnungen, auch die Schatten, sind mit spitzen weichen insel gezogen, der Schatten ist schwach, es erscheinen die Conturen mit zarten Tönene ausgefüllt. Der Gegenstand der Darstellung ist klar und deutlich vorgebracht, an der Nordseite gibt es mehrere charackteristische Köpfe, die eine gute Naturbeobachtung bekunden. Im südlichen Bilde ist der

obere Teil gelungener als der untere.Die Malerei zeigt gotischen Character, Auf der Ostwand oben links sind zwei weibliche Figuren, mild und fromm im Aus= druck, gute Arbeti.

Slika: Fig.4. tloris cerkve.

N.F.

MDZK: št.13,1.1887,str.XCVII: Über Bau - Denkmale in Krain von J.Franke.

In der Filial - Kriche wurden in neuester Zeit einige Wandgemälde aufgefu nden. Hinter einem Seiten Altar fand man knapp über der Mensa unterhalb eines verma= uerten spitzbogigen Fensters drei Wandgemälde die von Bögen überdeckt sind. In mittleren sieht man die Madonna mit dem Kinde, dem sie einem Pfirsich reicht. In den beiden schmälern Seitenbildern St.Barbara und St. Katarina. Die Gemälde sind sehr gut erhalten. Leider kam an die leere Mauerstelle wieder ein Altar - Aufbau, der die Bilder verdeckt.Die Kriche wurde im Laufe des vergange= nen Sommers restaurirt, wobei man alle Freskenreste überweissnete oder durch ei= nen Zimmermaler naderes übermalen lies. Nur die drei grossen Bilder an den Seitenwänden des Presbyteriums(drei Könige und jüngstes Gericht) und das St. Leonhards - Bild hinter dem Hoch - Altar blieben verschont.

MDZK: št.13,1.1887,str. CCXXXVIII- Notizen von dr. Ilg.

N.F.

Die Z.K. verwendet sich wegen Vornahme einiger dringlich notwendiger baulicher Reparaturen.

MDZK: št.III.F.7, 1.1908,str.184: Tätigkeitsberichte.

Gegen die Aussicht genommenen Herstellungen(teilweise Auswechslung des schad= haften Sockels, teilweise Auswechslung des Türgewändes an der Nordseite, Er= neuerung der Tür an der Nordseite, Aissbesserung einer zweiten Tür, Anbringung von Dachrinnen und Reparatur der die Kirche umgebenden Mauer) erhebt die Z.K. ~~keine~~

keine Einwendung.

MDZK: št.III.F.8, l.1909,str. 137: Tätigkeitsberichte.

Das k.k. Ministerium f.K.u.U. bewilligt zu den Bauherstellung eine Subvention von 1322 K 28 h unter der Bedingung, dass die Arbeiten im steten Einvernehmen mit der Z.K. nach dem von ihr genehmignten Programm durchgeführt werden und die Kirchenvorstehung sicht verpflichte, keinerlei Änderung und Eingriff an dem kunsthistorisch interessanten Baue ohne Einwilligung der Denkmalschutz= behörde vorzunehmen.

MDZK: št.III.F.9, l.1910,str. 91:Tätigkeitsberichte.

Die Z.K. erhebt gegen die geplante Neuherstellung des Turmdaches genau nach der alten Form keine Einwendung.

MDZK: št.III.F.12,l.1913,str. 57:Tätigkeitsb.

Die bisher ausgeführten Arbeiten an der Kirche in Krtina umfassen: Renovie= rung des Kirchendaches, teilweise Ausbesserung des Sockels, Erneuerung des Sockelverputzes, Ausbesserung der nördlichen Eingangstür und Errichtung von Hängerinnen.

MDZK: št.III.F.13,l.1914,str. 45:tätigkeitsbericht.

C. posvetil škof Fortunat, generalni vikar patriarha Ludovika l.1458.(poro= čilo v lj. škof.arhivu)

Zg.Danica, l.1885,str. 298.

Cerkev je dobila nov vel.in str. oltar, ki ju je naredil Vurnik iz Radovljic

Zg.Danica, l.1887,str. 364.

KRTINA - p.c.sv. Lenarta 11.

Novi zvonovi(trije) vliti pri Hilzer v Wiener Neustadt.

Zg.Danica, l.1871,str. 326.

V listinah l.1606 se omenja kraj kot Scherenbüchel, Schermbüchl Na Kherdtini.
Istočasno se omenja tudi cerkev. Cerkveni račun iz l.1614: Eccl. s. Lenna di in Schörenpichel.", l.1616 "in Scheren piehl", l.1622 in Cartina.
Verjetno je zgradil prvo kapelo kak čemšeniški graščak in nanjo prenesel nemško ime svoje graščine.
Kdaj so prišli k nam čemšeniški gospodje se ne ve, l.1300 se omenja Wulfing,
Prvotni grad so podrli in zidali močan stolp, l.1581 ga je strela uničila.
Zidali so nov grad. Pozneje je graščina prešla v last Lambergov iti.
Čemšeniški gospodje so verjetno prišli k nam s Franki, med 7-10 stol. Franki so širili s krščanstvom češčenje sv. Lenarta.
Cerkev obdaja tabor s strelnimi linami. Imela je velika hrastova vrata, ki so jih za časa popravljanja c. 1897 spravili v mrtvašnico
Cerkev je bila posvečena l.1458(Zg.Danica l.1885,str. 298) Verjetno je bila takrat posvečena prvotna cerkev, kajti koncem 15.stol. so Turki požgali cerkev. Iz l.1488 je prošnja vaščanov oglejskemu patriarhu naj jim dovoli zidati novo cerkev, ker je sedanja v razvalinah.

Okr. 1.1500 začeli zidati novo c, in jo obdali z močnim taborom s 4 stolpi.
L.1863 so stolpe podrli in obzidje znižali.
L.1748 so odstranili gotska okna in jih nadomestili s štirioglatimi. Isto leto so dobili kip sv. Lenarta. To leto so prizidali zakristijo in pri tem zazidali ~~xxxxxxx~~ ~~xx~~ 3 gotska okna .
L.1769 novo ostrešje.
L.1837(napis nad vrati) cerkev zopet prenavljali, ~~kk~~ L.1886 so hoteli cerkvi dati zopet prvotno gotsko obliko. Barvana okna tvrdka Henrik Oidtmann iz Lincha Nov tlak. Prenovila se je v gotske slogu rozeta na pročelju. L.1887 je slikar Borowski preslikal cerkev po vzoru c. Srca J. v Lj.
Oltar roženv. M.B. postavljen 1.1725. L.1748 je bil popravljen kip sv. Lenarta Dobski mizar Anton Majhen je 1.1770 naredil novo prižnico.
L.1771 72 sta bila posvečena dva oltarja, 1.1777 so popravili prižnico in cerkveno bandero, ki je bilo novo 1.1727.
Stari krtinski vel.oltar je bil okoren kmečki izdelek v baročnem slogu.
Oba ~~str~~. oltarja so 1.1887 odstranili in Ivan Vurnik je naredil nov v gotskem slogu. Isti umetni je še naredil str. oltar sv. družine. L.1888 je cerkev dobila novo prižnico, klopi v gotskem slogu narejeno.

Do 1.1871 so bili v zvoniki trije zvonovi delo Samassa. Prvotna dva zvo=

nova iz l.1793 in 1805 pa so odprodali podružnici sv. Katarine v dekaniji Moravče. Naslednji zvonovi so delo Ignacija Hilzerja iz l.1871. L.1911 novi iz livarni v Dunajskem Novem mestu. I.Hilzer.

Orgle Ignacij Zupan l.1910.

L.Podlogar: Drobtinice iz zgodovine občine Krtina l.1911, str.8-39.